

Conferința Diaspora în cercetarea științifică românească
București, 17-19 septembrie 2008
Workshop Limba română în lume

ROMÂNĂ VORBITĂ ÎN SPANIA POATE DEVENI O NOUĂ MODALITATE LINGVISTICĂ?

Dan Munteanu Colán
Universidad de Las Palmas de Gran Canaria, Spania

–Bună ziua! Cum sunteți?

–Bună ziua! Bine, mulțumesc. Mă duc la un notar să fac un poder pentru frate-meu la Timișoara. M-a hodit șefu'. Mi-a zis că să-i aduc diploma. Și vreau să-mi echiparez titlul.

–Eu m-am schimbat de servici' de-o săptămână și-acum lucrez în turnul de noapte. Acum sunt liber. N-aveți timp să mergem să bem o copă și să picăm ceva? Caminăm un pic și mai stăm de vorbă.

–Ba da. Cu mult gust!

(Fragment dintr-o conversație între doi români stabiliți în Spania)

Inventar 1996

Împrumuturi adaptate:

a actua (sp. *actuar*) ,a acționa'; ,a interpreta, a juca un rol': daca nu actuăm repede...; a actuat foarte bine.

alcalde (sp. *alcalde*) ,primar': l-am văzut la televizor pe alcaldele din Barcelona.

cafeterie (sp. *cafetería*) ,cafenea': ne vedem la cafeterie.

a descolgat (sp. *descolgar*) ,a ridica receptorul': am descolgat, da'n-a răspuns nimeni.

a se diverti (sp. *divertirse*) ,a se distra': să vă divertiți bine! La introducerea acestui împrumut poate să fi contribuit cuvântul rom. „divertiment”

a enciufa, a înciufa (sp. *enchufar*) , a băga / a pune în priză': n-am înciufat fierul.

a (se) engorda, a (se) îngorda (sp. *engordar*) , a (se) îngrășa': dacă mănânc așa o săptămână, o să mă engordesc două zile.

a envasa (sp. *envasar*) ,a ambala', ,a umple': pentru mâine trebuie să envasăm 30 de lăzi.

a evoluționa (sp. *evolucionar*) , a evolua': a evoluționat favorabil după operație. Împrumut favorizat, probabil, de prezența în româna standard a unor cuvinte din aceeași familie, împrumuturi mai vechi din franceză, ca „evoluție”, „evoluționism”, „evoluționist”, cfr. A avut o evoluție favorabilă după operație; și o tendință spre regularizare

fincă (sp. *finca*) ,fermă, conac, casă la țară': are o fincă foarte frumoasă la munte.

guagua (sp. *guagua*, numai în Insulele Canare) ,autobuz': poți să iei o guagua până în port.

hamburgheșă (sp. *hamburguesa*) ,hamburger': te invit la o hamburgheșă.

novio / a (sp. *novio / a*) ,prieten /ă; iubit /ă; logodnic /ă': am o novie spaniolă.

ordenador (sp. *ordenador*) ,calculator, computer, ordinator': mi s-a stricat ordenatorul.
a presiona (sp. *presionar*) ,a face presiuni': americanii i-au presionat serios pe sârbi'.
tarhetă (sp. *tarjeta*) ,carte de credit, card': putem scoate niște bani pe tarhetă.

Împrumuturi neadaptate:

ayuntamiento ,primărie', bombona ,butelie', caha ,casă (unde se plătește), casierie'; ,bancă;
CEC'; ,cutie, ladă', cahero ,bancomat', cartero ,poștaș', duenio ,proprietar'; ,patron', juego
,serviciu'; set', pinciaso ,pană de cauciuc', piso ,apartament', seguridad social ,asigurări
sociale', seguro ,asigurare', supermercado ,supermarket', sumo ,suc'.

Calcuri lexico-semantice

a) datorate existenței unui sens comun în ambele limbi și / sau asemănării formale

a comenta ,a povesti; a vorbi; a spune' (sp. *comentar*): ieri mi-a comentat povestea cu
postul.

compromis ,obligație; angajament; întâlnire (stabilită în prealabil)' (sp. *compromiso*):
nu uita că mâine ai un compromis cu Toni.

a se compromite , a avea o obligație; a promite' (sp. *comprometerse*): ne-am compromis
cu Loli și Tomás pentru sfârșitul săptămânii.

examen ,lucrare scrisă; examen scris' (sp. *examen*): are de corectat o grămadă de
examene.

gust ,plăcere' (sp. *gusto*): *cu mult gust*.

a implanta ,a stabili; a instaura' (sp. *implantar*): la anul se implantează noul plan de
învățământ.

a înregistra ,a inspecta; a cerceta cu atenție; a perchiziționa' (sp. *registrar*): m-au
înregistrat la vamă.

a picta ,a zugrăvi' (sp. *pintar*): am avut o inundație și a trebuit să pictez tot
apartamentul.

pictor ,zugrav' (sp. *pintor*): am chemat pictorul.

rar ,ciudat; extravagant' (sp. *raro*): mi s-a părut cam rar.

salon ,cameră de zi, living; sufragerie' (sp. *salón*): s-a mutat într-un piso cu un salon
mare și trei dormitoare.

b) datorate asemănării formale

institución ,liceu' (sp. *instituto*): e profesoară la un institut. Considerăm că este un
calc din spaniolă, deși în secolul al XIX-lea cuvântul se folosea cu sensul de ,școală particulară
de grad secundar, de obicei cu internat' (DEX s.v.)

joc ,serviciu; set' (sp. *juego*): și-a cumpărat un joc de pahare de cristal.

larg ,lung' (sp. *largo*): costumul ăsta mi se pare cam larg.

película ,film' (sp. *película*): ai văzut pelicula asta?

a pica ,a mânca, a ciuguli, a lua o gustărică' (sp. *picar*): mai bine mergem să picăm
ceva.

c) datorate exclusiv existenței unui sens comun

a rămâne ,a rămâne înțeleși; a rămâne stabilit' (sp. *quedar*): atunci rămânem
pentru mâine la (ora) opt. Deși considerăm că influența modelului spaniol este clară, nu putem
trece cu vederea că în română există construcții cu verbul ,a rămâne" foarte asemănătoare în
structura superficială și cu același sens: ,a rămas stabilit / înțeles!

Calcuri structurale

a da clase ,a preda, a avea / ține ore' (sp. *dar clases*): da clase la Medicină.

a da o conferință ,a ține o conferință' (sp. *dar una conferencia*): mâine trebuie să dea o
conferință.

a face joc / huego (cu) ,a se asorta' (sp. *hacer juego*): bluza nu face joc / huego cu pantalonii.

a fi în casă ,a fi acasă' (sp. *estar en casa*): suntem în casă.

a-și grada vederea ,a-și controla vederea, a vedea (cineva) de ce dioptrii are nevoie' (sp. *graduar la vista*): ai fost să-ți gradezi vederea?

a pune o injecție ,a face o injecție' (sp. *poner una inyección*): i-a pus o injecție cu buscapină.

a se pune energic ,a fi energic' (sp. *ponerse energético*): pun-te energic, nu te lăsa!

a se pune frumoasă ,a se face frumoasă, a se aranja' (sp. *ponerse guapa*): ce frumoasă te-i pus!

a se pune nervos ,a se enerva; a se înfuria' (sp. *ponerse nervioso*): nu te pune nervos.

a se vedea ,a se (re)întâlni; a se (re)vedea; a rămâne în legătură' (sp. *verse*): ne vedem.

Inventar 2007

Împrumuturi adaptate:

a) în registrul oral

a agobia ,a copleși' (sp. *agobiar*): sunt agobiat de treburi.

a anima ,a încuraja' (sp. *animar*): o animează tot timpul.

calios ,burtă pentru gătit' (sp. *callos*): aș mânca niște calios cu garbanzos.

a se cambia ,a se muta, a(-și) schimba' (sp. *cambiar de*): m-am schimbat de serviciu.

a camina ,a se plimba, a merge' (sp. *caminar*): hai să caminăm un pic.

cilantru ,coriandru' (sp. *cilantro*): nu-mi place mohoul cu cilantru.

a colega ,a (se) uni, a (se) asocia' (sp. *coligar*): dacă se lucrează într-un sistem colegat.

a coloca ,a plasa, a pune, a așeza' (sp. *colocar*): o colochează prost. competență ,concurență' (sp. *competencia*): competența e dură.

a comproba ,a verifica' (sp. *comprobar*): am comprobat toate datele.

a compulsa ,a autentifica' (sp. *compulsar*): compulsăm acte.

copă ,pahar' (sp. *copa*): mergem sa bem o copă.

a echipara ,a echivala' (sp. *equiparar*): trebuie să-mi echiparez studiile.

escaiola ,stucatură' (sp. *ecayola*): nu e bine, că totul se sprijină pe escaiolă.

fianță ,cauțiune' (sp. *fianza*): îmi dă drumul pe fianță?

fiestă ,(zi de) sărbătoare; petrecere' (sp. *fiesta*): am fost la o fiestă; la Valencia e fiestă azi.

fontaner ,instalator' (sp. *fontanero*): da' fonanerul nu poate să facă ce fac eu.

gambe / gambas ,creveți' (sp. *gambas*): nu vrei niște gambe? În alternanță cu împrumutul neadaptat, gambas.

a hodi ,a regula; a bate la cap' (sp. *joder*): m-a hodit cu chestia aia.

impactant ,șocant' (sp. *impactante*): a fost foarte impactant ce-au dat la televizor.

a se mehora ,a se îmbunătăți': se mehorează treaba.

a se mentaliza ,a se obișnui cu o idee; a fi conștient de...; a ajunge să înțeleagă' (sp. *mentalizarse*): trebuie să te mentalizezi că lucrurile nu se mai pot schimba.

moho ,un tip de sos picant, tipic din Insulele Canare' (sp. *mojo*): nu-mi place mohoul ăsta.

montador ,montor, montator' (sp. *montador*): caut montadores de pladur (persoane care să monteze pladur).

obră ,lucrare; șantier' (sp. *obra*): m-am angajat la o obră.

perfil ,profil' (sp. *perfil*): așa că am tăiat eu profilul ăsta.

pintură ,vopsea' (sp. *pintura*): i-am dat o mână de pintură.

pion, peon ,muncitor necalificat, salahor' (sp. *peón*): caut de lucru ca pion. În alteranță cu împrumutul neadaptat peon.

poder ,procură; împuternicire' (sp. *poder*): mă duc să fac un poder.

presupost ,deviz' (sp. *presupuesto*): mi-a făcut presupostul.

rebahas ‚solduri, reduceri’ (sp. *rebajas*): mâine încep rebahasurile. Cu un plural redundant românesc adăugat la forma de plural spaniol.

șalet, cialet ‚vilă’ (sp. *chalet*): sunt paznic la un șalet.

tip de interes ‚dobândă’ (sp. *tipo de interés*): a crescut tipul de interes.

b) în registrul scris

albanil ‚zidar’ (sp. *albañil*): angajăm albanili și serajori.

montador ‚montor, montator’ (sp. *montador*): se caută montadores de pladur (persoane care să monteze pladur).

obră ‚lucrare; șantier’ (sp. *obra*): angajăm oficiali pentru obre.

oficial ‚muncitor calificat; maistru’ (sp. *oficial*): căutăm tinichigiu (oficial de 1^a); căutăm mecanic (oficial de 2^a); se angajează 15 muncitori (oficiali 1^a, 2^a y 3^a, peones) pentru montaje de instalații electrice.

pion ‚muncitor necalificat, salahor’ (sp. *peón*): angajăm zidari, pionii etc. cu acte în regulă. În concurență cu împrumutul neadaptat peon.

serajor ‚lăcătuș’ (sp. *cerrajero*): angajăm albanili și serajori.

Împrumuturi neadaptate:

a) în registrul oral:

aguacate / aguacată ‚avocado’, asadero ‚grătar’; ‚petrecere, în general la iarbă verde, unde se pregătește și se mănâncă grătar’, ático ‚apartament la ultimul etaj al unui bloc, cu terasă’, baifo (în Insulele Canare) ‚ied’, barbacoa ‚grătar’, calamares ‚calmari’, carahacas (în Insulele Canare) ‚ficat, ficăței’, cerne ‚specie de pește oceanic, cherne’, drago ‚copac, sânge-de-nouă-frați’, fabada / fabadă ‚iahnie de fasole’, garbansada / garbansadă ‚iahnie de năut’, garbanzos ‚năut’, gofío (în Insulele Canare) ‚făină de porumb prăjit’, guardia (de seguridad) ‚gardian; polițist’, hamon ‚șuncă, jambon’, lubina / lubină ‚specie de biban-de-mare’, oregano ‚sovârf’, oposiciones ‚concurs’, paelia ‚mâncare tipic valenciană, *paella*’, pata ‚picior’, perca ‚scorpie-de-mare’, plancia (în sintagma carne a la plancia) ‚carne la grătar, potahe ‚un fel de ciorbă’, pulpo ‚caracatiță’, salsa ‚sos’, sama ‚specie de pește oceanic, sparidul-roșu’, sancocio ‚fel de mâncare tipic cu cod sărat și legume’, senderismo ‚drumeție’, solomilio ‚mușchi de vită, file, vrăbioară’, tortilia / tortilie omletă cu cartofi (și ceapă) tipic spaniolă, tranchilo ‚liniștit’ (mai ales în expresia tu, tranchilo ‚fii liniștit, nu-ți face griji’, tuno ‚fructul comestibil al plantei limba-soacrei’.

b) în registrul scris

banco ‚bancă, instituție financiară’ (sp. *banco*): vino la oricare din punctele de trimitere ale Banco Santander.

extranjeria ‚secție de poliție pentru străini’ (sp. *extranjería*): juridic / extranjeria contabilitate în general. Cu grafie spaniolă.

hipotecă ‚ipotecă’ (sp. *hipoteca*): noi te ajutam: hipotecă 100%, cheltuieli incluse.

limpiadora ‚femeie de serviciu’ (sp. *limpiadora*): se caută limpiadoras (persoane care să facă curat).

limpieza ‚femeie de serviciu’ (sp. *limpieza*): se caută limpiezas (persoane care să facă curat).

peon ‚muncitor necalificat, salahor’ (sp. *peón*): se angajează 15 muncitori (oficiali 1^a, 2^a y 3^a, peones) pentru montaje de instalații electrice.

a traspasa ‚a da / transfera cu filodormă’ (sp. *traspasar*): vând (traspaso) restaurant în Madrid.

Calcuri léxico-semantice datorate asemănării formale

a) în registrul oral

comunitate ‚regiune; județ’ (sp. *comunidad*): comunitatea (de) Madrid.

dudă ‚îndoială’ (sp. *duda*): am o mare dudă.
internă ‚femeie de serviciu permanentă (care locuiește în casa unde lucrează)’ (sp. *interna*): caut de lucru ca internă; caut de lucru în orice condiții, mai puțin internă.
a se încărca ‚a se ocupa’ (sp. *encargarse*): cu asta se încarcă politiciii.
a localiza ‚a găsi’ (sp. *localizar*): cum te pot localiza?
mobil ‚(telefon) celular’ (sp. *móvil*): sună-mă la mobil.
piele ‚blană’ (sp. *piel*): și-a luat o haină de piele.
politic ‚politician’ (sp. *político*): se încarcă politiciii.
post ‚tarabă’ (sp. *puesto*): la două posturi din piață se găsește țelină.
a proba ‚a încerca; a gusta’ (sp. *probar*): trebuie sa probezi friptura asta; o să probăm, să vedem ce iese.
profesional ‚profesionist’ (sp. *profesional*): e un profesional, nu e un amator. reuniune ‚ședință’ (sp. *reunión*): mâine are o reuniune la serviciu.
rezidență ‚azil de bătrâni’ (sp. *residencia*): s-a dus să stea la o rezidență.
sită ‚întâlnire; programare’ (sp. *cita*): am o sită astă seară; am cerut o sită la dermatolog.
titlu ‚diplomă de studii’ (sp. *título*): încă nu mi-au recunoscut titlul.
tribunal ‚comisie’ (sp. *tribunal*): m-au numit într-un tribunal de oposiciones.
turn ‚schimb, tură’ (sp. *turno*): lucrez în turnul de după-masă.

E foarte posibil ca, în primele momente ale contactului între cele două limbi, lexemele „dudă” și „sită” să fi apărut în glumă, dar în prezent se pare că nimeni nu le mai folosește cu nuanță ironică sau glumeață.

b) în registrul scris

comunitate, internă.

În această ultimă cercetare nu am înregistrat noi calcuri lexico-semantică bazate pe existența unui sens comun în ambele limbi.

Calcuri structurale

a) în registrul oral

a câștiga bani extra cu minim efort ‚a câștiga bani extra (în plus) cu un efort minim (sp. *ganar dinero extra con mínimo esfuerzo*)

a se baza în ‚a se baza pe’ (sp. *basarse en*): bazat în fapte reale; bazat în asemănarea formală.

comunitatea de Madrid ‚regiunea Madrid’ (sp. *comunidad de Madrid*)

cum sunteți? ‚ce mai faceți?’ (sp. *¿cómo está /án?*)

a face jucării cu hârtie ‚a face jucării din hârtie’ (sp. *hacer juguetes con papel*)

a locui în Madrid ‚a locui la Madrid’ (sp. *vivir en Madrid*)

a înmormânta în Constanța ‚a înmormânta la Constanța’ (sp. *enterrar en Constanza*)

la fiecare întâi de noiembrie ‚în fiecare întâi noiembrie’ (sp. *cada primero de noviembre*). Este o structură care se repeta foarte des, folosită cu toate datele anului.

a lucra în paladur ‚a lucra cu paladur’ (sp. *trabajar en paladur*)

Ministerul de Informații și Turism ‚Ministerul Informațiilor și Turismului’ (sp. *Ministerio de Información y Turismo*)

motor de explozie ‚motor cu explozie’ (sp. *motor de explosión*)

orice act notarial la urgență ‚orice act notarial urgent’ (sp. *cualquier documento notarial urgente*)

a pleca din hotel ‚a pleca de la hotel’ (sp. *salir del hotel*)

a se pune în contact cu ‚a lua legătura cu’ (sp. *ponerse en contacto con, contactar con*)

a se pune bolnav ‚a se îmbolnăvi’ (sp. *ponerse enfermo*)

a se schimba de serviciu ‚a-și schimba serviciul, a se muta cu slujba’ (sp. *cambiarse de trabajo*).

specialist în coloană ‚specialist de coloană’ (sp. *especialista en columna*)
statuie din piatră (din lemn, din bronz) ‚statuie de piatră (de lemn, de bronz)’ (sp. *estatua de piedra (madera, bronce)*)
a se trata de ‚a fi vorba de (despre)’ (sp. *tratarse de*): se tratează de un spectacol ce va fi organizat.

b) în registrul scris

a câștiga bani extra cu minim efort
comunitatea de Madrid
orice act notarial la urgență.

Alternanță de coduri

o să fac un partid al românilor și mă prezint la alegeri pentru alcalde. *Ya lo verán* ‚o să vedeți’; vino la Carrefour și te vei simți ca acasă. *2 unidades a mitad de precio* ‚două unități la jumătate de preț’; căutăm tinichigiu (*oficial de 1°*). *Somos* o echipă *hispano-romana* ‚suntem o echipă hispano-română’

Fenomene morfosintactice

a) eliminarea articolului genitival când se succed mai multe substantive în genitiv: un frate de-al mamei și Ø mătușii tale; casa e ascunsă de verdele închis al tufișurilor și Ø palmierilor;

b) eliminarea adverbului „mai”, când se succed mai multe adjective la comparativ: e mai ușor și Ø profund; s-a terminat mai repede și bine;

c) eliminarea unor prepoziții în enumerări, după modelul spaniol, care consolidează o posibilitate existentă în română: stătea cu halatul alb, Ø părul cărunt, Ø mâinile și față luminate de lampă [...]; seamănă cu maică-sa la gură, Ø bărbie, Ø ochi și Ø mâini; un amestec de plăcere și Ø regret; imbold de evadare și Ø stabilire în altă parte;

d) eliminarea conjuncției „ca”, atunci când se succed mai multe subordonate: e prea departe ca să-l văd bine, Ø să disting ce are în mână; am făcut tot posibilul Ø să remediez; s-a organizat un complot Ø să-l asasineze pe Stalin; trebuie să-i trimit eu niște bani de-aici Ø să-i ajungă până la sfârșitul lumii; mi-am cumpărat un covor Ø să nu-mi fie frig; am închis ușa încet Ø să nu-i trezesc;

e) eliminarea auxiliarului a „avea” când se succed mai multe verbe la perfectul compus: a mirosit și Ø gustat mâncarea; a cântat și Ø dansat toată noaptea.

f) folosirea formei verbale românești „ai” cu valoarea impersonală și existențială a formei spaniole *hay*. Acesta este, după părerea noastră, cel mai important fenomen produs sub influența spaniolei.

Ai carte, **ai** parte ‘*Quien tiene arte va por toda parte*’; **Ai** bani, **ai** prieteni; **n-ai** bani, **n-ai** prieteni ‘*Tienes dinero, tienes amigos; no tienes dinero, no tienes amigos / Quien tiene dinero tiene amigos; quien no tiene dinero, no tiene amigos*’; Dacă **vrei** să faci o călătorie în America, singura soluție e să **iei** avionul ‘*Si quieres hacer un viaje a América, / Si uno quiere hacer un viaje a América, / Si se quiere hacer un viaje a América, la única solución es coger el avión*’; De treci codrii de aramă, de departe **vezi** albind / **ș-auzi** mândra glăsuire a pădurii de argint ‘*Si cruzas bosques de cobre, de lejos lo ves brillar / Y oyes la bella voz del plateado encinar*’.

Ai multe vile frumoase în zona asta = Sunt multe vile frumoase în zona asta; Ai un singur pachet = E un singur pachet; Ai o grămadă de efecte speciale în filmul ăsta = Sunt o grămadă de efecte speciale în filmul ăsta.

Ai bere în frigider (cu sens de posesie); și *Hay cerveza en la nevera* (cu sens existențial impersonal) ‘E bere în frigider’;

Ai ceva de mâncare? (cu sens de posesie) și *¿Hay algo de comer?* (cu sens existențial impersonal) ‘E ceva de mâncare?’

BIBLIOGRAFIA

- Avram, Mioara. 1986. *Gramatica pentru toți*. București: Editura Academiei Republicii Socialiste România.
- Azevedo, Milton M. 1992. *Introducción a la lingüística española*. Englewood Cliffs, New Jersey.
- Bartens, Angela. 2000. "Vers une typologie socio- et psycholinguistique des produits du contact linguistique: exemples romans", în Annick Englebert / Michel Pierrard / Laurence Rosier / Dan Van Raemdonk (eds.). *Actes du XXIIe Congrès International de Linguistique et Philologie romanes. Bruxelles, 23-29 juillet 1998*. 9 tomos. Tübingen: Max Niemeyer Verlag. 9. 7-18.
- Cerdà, Ramón. 1984. "Comentarios en torno a la influencia léxica del castellano sobre el catalán actual". *Beiträge zur romanische Philologie* 23. 2. 275-281.
- Clark, Eve V. 1978. "Locational: Existential, locative and possessive constructions", în Joseph H. Greenberg (ed.). *Universal of human language. Vol. IV Syntax*. 85-126.
- Dumitrescu, Domnița. 1993. "El español en los Estados Unidos: Fenómenos de contacto lingüístico y problemas de política educativa", în *Estados Unidos y América Latina: Relaciones interculturales. Problemas de la contemporaneidad. El pasado visto desde lo contemporáneo. XXVI Jornadas de la Facultad de Filosofía y Letras, Universidad de Buenos Aires, noviembre, 1993*. Buenos Aires. 136-166.
- Dumitrescu, Domnița. 2004. "Romanian in contact with English in the United States: in the footsteps of Cuban-American", în Elaine S. Brooks, Eliza Miruna Ghil, S. George Wolf, (eds.). *Romance studies on honor of Beatriz Varela*. Newark: Juan de la Cuesta. 161-179.
- Grosjean, François. 1982. *Life with two languages: An introduction to bilingualism*. Cambridge: Harvard University Press.
- Iordan, Iorgu, Maria Manoliu. 1989. *Manual de lingüística románica*. Revisión, reelaboración parcial y notas de Manuel Alvar. 2 vols. Madrid: Gredos.
- Jakobson, Roman. 1938. „Sur la théorie des affinités phonologiques des langues”, în *Actes du Quatrième Congrès International des Linguistes tenu à Copenhague du 27 août au 1er septembre, 1936*. Copenhague. 48-59.
- Lope Blanch, Juan M. 1990. *El español hablado en el suroeste de los Estados Unidos: Materiales para su estudio*. México: UNAM.
- Munteanu, Dan. 1996. "Casos de interferencias españolas en el habla de los rumanos residentes en España". *Lingüística Española Actual* 18. 137-151.
- Munteanu Colán, Dan. 2008. „El rumañol: ¿hacia una nueva modalidad lingüística?”. Comunicare prezentată la Romanistentag, Viena, septembrie 2007 (în curs de tipărire).
- Sala, Marius. 1988. *El problema de las lenguas en contacto*. México: UNAM.
- Silva-Corvalán, Carmen. 1992. "El español actual en Estados Unidos", în César Hernández Alonso (ed.). *Historia y presente del español de América*. Junta de Castilla y León. 827-856.
- Silva-Corvalán, Carmen. 1996. „Cambios sintácticos en situaciones de contacto lingüístico”, în *Actas del X Congreso Internacional de la Asociación de Lingüística y Filología de la América Latina, Veracruz, del 11-16 de abril de 1993*. México. 302-308.
- Weinreich, U. 1968. *Languages in contact. Findings and problems*. The Hague-Paris: Mouton.

ABREVIERI

DER Ciorănescu, Alejandro. 1958-1966. *Diccionario etimológico rumano*. Universidad de La Laguna.

DEX Academia Republicii Socialista România. Institutul de Lingvistică. 1984. *Dicționarul explicativ al limbii române*. București: Editura Academiei Republicii Socialiste România.